

Előfizetési árak:
Egész évre 4 ft., félévre 2 ft.
negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
Hirdetések mersekkelt árak szerint.

**A lap megjelenik minden va-
sárnap**
Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: főt 20.
hová a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: főt 20.
hová a lap anyagi részét illető közle-
mények és előfizetési pénzek küldendők

Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST- ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Előfizetés iránti felhívás.

Immar egy negyed esztendeje, hogy a »Közérdek« első száma a sajtót elhagyta és címének megfelelően teljesítette a községi és kulturális ügyek, nemkülönben a társadalom terén missióját. Hogy ez mennyiben sikerült, azt a nagy közönség ítéletére bizzuk.

Programmunk és célünk ugyanaz, amit lapunk első számában közöltünk, abból nincs sem elvenni, sem hozzáadni valónk.

Mi is azt óhajtjuk, hogy legyen Ujpestnek járásbíróháza és telekkönyve, nemkülönben adóhivatala, hogy az legyen járási és közjegyzői székhely, továbbá hogy Ujpest és Rákospalota együtt önálló választókerülettel alakítsanak.

Ezen ügynek tollunkkal továbbra is szolgálatába állunk s rajta leszünk, hogy a község lakosainak ezen kétségenkívül jogos és méltányos kívánalmait teljesedjenek.

A polgárok érdekeinek megvédésére a leghathatósabb eszköz a sajtó, olyan sajtó, mely tisztességes fegyverrel és komoly irányítással igyekszik a polgárok érdekeit előmozdítani, azoknak ervenyt szerezni.

Olyan lap, mely érett gondolkodással, tárgyilagos magatartással igyekszik megértetni az intéző körökkel a polgárok sérelmeit, komoly és higgadt felszólalásaival meg tudja győzni az intéző köröket a polgárok érdekeinek fontosságáról és jogosultságáról.

Es hogy ebbeli főrekvesünk nem pusztán ígéret, kellő garanciát nyújtanak erre munkatársaink, kik a községek beleteleben vezerszerepet visznek és elismert szakértelmükkel fogva hivatnak a lapunk kereteibe tartozó dolgok pertraktálására.

Ezen célra tüzte ki lapunk, ebben az irányban óhajt működni és mint Ujpest-Rákospalota község és polgarainak szószólója a polgárok érdekeit megvédeni.

Ezért lapunk sohasem fog személyes ügyekbe avatkozni, személyes érdekeknek a szolgálatában állni, hanem mindig a közérdeket tartva szem előtt, egyedül célját és hivatását fogja teljesíteni: *rendezni és javítani a két község ügyeit, ervenyt szerezni a polgárok jogainak.*

Lapunk mindenkinek nyitva áll, mindenkítől szívesen közlünk felszólalásokat, mert azzal a polgárok érdekeit veljük előmozdítani, de megkivánjuk azt, hogy a felszólalás lapunk igényeinek megfelelően, i. i. tisztességes hangon, a sajtó komolyságához mérten, tárgyilagos szellemben legyen megírva és ne ezelozzon személyes ügyekre.

Ezekben állapítottuk meg újra programunkat, remelve azt, hogy Ujpest és Rákospalota község polgársága ezután méltányolni fogja komoly és tisztességes főrekvesünket és lapunkat szellemileg és anyagilag támogatni fogja, mert ha látni fogjuk, hogy a két község polgársága velünk tart, részt vesz ön-

zelen munkálkodásunkban, akkor kétszeres buzgalommal és tevékenységgel fogunk oda hatni, hogy érdekeit igazságos védelmet és támogatást nyerjenek.

Végre pedig felemlítjük meg, hogy lapunk előfizetési ára:

egy évre 4 ft.,
fél évre 2 ft.,
három hónapra 1 ft.,

mely összeg a lap kiadóhivatalába *Kaczander és Fuchs* könyvnyomdájába, *Ujpest, főt 20. szám küldendő.*

A t. közönség szíves támogatását kérve maradtunk:

Ujpesten, 1896 július hó 25.

Hazaftas tisztelettel

a szerkesztőség és kiadóhivatal.

Ujpest becsülete.

Megszoktuk már, hogy Ujpest hírnevén Európában mindenki gáncoskodik. Ha valaki vicczet akar mondani, akkor az ujpesti huszasokat emiegeti, a mi ugyan vicznek megjárja, de már nagyon kopott és ösdi.

Várady Károly képviselő most Ujpestet a „Magyarország“ című napilapban ismét szerepeltette és a helyett, hogy mint a kerület képviselője Ujpest jó hírnevének helyreállításán buzgálkodnék, még azt a jobb hírnevet is,

A „KÖZÉRDEK“ TÁRCZÁJA.

Ahol te jársz . . .

Ahol te jársz: rozsa fakad
A nyomdában,
A gyacogut mintha merő
Virág volna.

Ahol te jársz: gyöngyöt gazol
Piczi lábán,
S mintha zengő angyalszárnyak
Csattognának.

Ahol te jársz: megál a nap
Cudát látva
S ezer szemmel ragyog le rád
Mint a páva.

S míg a te kis harminflábad
Továbbellen:
Tovaszáll a nap is, csakhogy
Fényesebben.

Endrédi Sándor.

Megvalósult aggodalmak.

Sohsem hittem a feleségemnek, kivált midőn azt mondá: Bunkó, maga javíthatatlan korbély . . . de most kezdek hinni, persze nem azt hiszem, hogy javíthatatlan korbély vagyok, hanem a penteket illetve, hogy szerencsétlen nap. — Mert imé én penteken pusztultam el a Ballon-Captivval. Ne mosolyogjon igen tisztelt olvasó, (nem akarom a sablonos nyájast használni), hanem inkább szánjon engem, mert tényleg azt mondják, hogy szombaton pusztult el a Ballon-Captiv, s körülbelül én is, és imé mégis csak pentek a szerencsétlen nap.

A dolog úgy áll, hogy a szerkesztőnk által kiadott utasítás-hoz híven pentek reggel érzékeny bucsut vettem családom minden egyes tagjától, magamhoz veve az operászt, no meg a potyajegyet a Ballonra és a rendőrség által

képmásommal ellátott igazolványomat, mert hat rőndnek muszáj lönnyi.

Bezónáztam a villamos alkotmányon az Arena-uti megállóig, azaz csak bezónáztam volna odáig, ha a fátum nem hoz mellem a villamoson egy m. k. rendőrt az István-úti megállónál, kettőt a szenateri megállón, s még kettőt a villanitelep-nél, no kerem eleinte csak meghajoltam hivatalos rend, meg hivatalosabb órei előtt s teljes életemben udvarias leven, mindig helyet szorítottam, de hogy ferjen el a kocsivezető kis ketreczeben öt rendőr és én, felkörtém tehát őket, hogy mennenek be a kocsiba. No egyek nem kellett nekem.

Hát kelmed nem néhet be, tán biz minékünk akar parancsolni?

Ments meg Isten szabadkozám szerényen, de én első sorban dehanyzom, másodsorban a mi a fő, előbb voltam már ezen a helyen mint önök, s nem hogyok heringet preselni magamból.

De minékünk az már mindegy, ne szájkodjék, itt pusztuljon befele, mert különben . . .

No ez megis gyalázat, mit akarnak velem s ezzel kezdtem indulni befele. Legnagyobb szerencsétlenségemre az egyik rendőr lábára hágtam izgatottságomban. Azt már nem tudom volt-e tyukszeme vagy sem, de azt éreztem, hogy nem valami barátságos erőszakkal szírogatta meg az oldalbordámat, száz szóvak is egy a vége, a Hungária-utnál leszállítottak s dacára minden lillakozásomnak s a főkapitány által aláírt igazolványomnak vittek a dutyiba hatóság elleni erőszakoskodás miatt s minden nálam levő ingóságomjelszedtek. Na Bunkó kellett ez neked, mert épen engem rendeltek ki a Ballonhoz, miért nem hűsölhetnek én most Fekete-hegyen mint Krix-Kraxur, s lenne ő itt mint én. Persze, mert nekem nem hiszik el, hogy idegeim meg vannak

támadvá, s hogy kasakurara lenne szükségem, hogy legalább jóllakhatnék vele egy időre.

Ben azután az áltelt események és izgalmak folytan elaludtam. Hogy meddig aludtam sejtésemem sem volt. Egyszerre erősebb razast éreztem s egy rendőr nyájas hangon szólított fel, hogy követtem őt a kapitány urhoz. Innet azután előadva pábaszóm azon ígérettel becsajítottam el, hogy a tények szigorú megvizsgálása után teljes elégtellel fognak szolgálni s egyszermind visszaadtlak elkobzott tulajdonom, de az operasz hiányával. No most már legszebb tervem dugába dőlt, hiába reklámtam azonnal, hiába hallgatott ki e miatt a kapitány egy feltuzat rendőrt. Így tehát busan ballagtam Godard telepehez, hogy feladatomnak híven megfeleljék. Az idő ezalatt beborult, de én ezt tepelődéseim közben figyelembe se vettem. Odaérve Godard urat egy korsó sör mellett találom. Van szerencsem magam bemutatni, az ujpesti »Közérdek« valóságos munkatársa, megbízatásom felszállni különös tekintettel Ujpestre.

— Nem értem?

— Én sem értem, de megbízást kaptam . .

Ma nem szállhatok fel, mert az idő nem alkalmas, nézze máris erős szel emelkedik.

— De kérem uram ön szerencsétlenné tesz, elvesztem állásom, ha nem hozok tudósítást . . .

— »Ne tolakodjék, mert kidobom« s vészljöslön — a söröskancsó után nyulva — ivott.

— No ezzel ugyan így nem boldogulok. Egyrészt szívem mélyén örvendtem, hogy ily módon szabadulok ki a binárból, de valamit mégis kell írnom, ha fele is csak igaz, a többit majd csak hozzá gondolom. Nagyszerű eszmém támadt.

— Engedje meg uram, hogy legalább a kosárba belephessek — — így is elmondhatom, hogy rajt voltam, habár főlzállás nekül

amit néhány év óta nagy nehezen, a község, derék lakosainak lankadatlan törekvése után szerzett, bemoeskolta. Bemoeskolta pedig hazugságokkal, a mit egy tudatlan, idészakasztott drótostótól eltörtünk volna, de a kerület képviselőjétől, akitől több intelligenciát tételezünk fel, ily eljárást akkor se törünk el, ha a képviselő szabad idejében és a nagy melegben éleztet akart volna esnálni, mert az újpestiek szeretik ugyan az éleztet, de csak olyant, a mely jó.

Én magam is függetlenségi ember vagyok, sőt mondhatom olyan, akit elvétől nem egy hamar lehet eltántorítani, de a képviselőnek ezen tréfája mondhatom nem nevettetett meg, sőt reám nézve nagyon, de nagyon rossz benyomást tett. Jó, az ellenzeknek, de különösen nekünk függetlenségieknek, mindent fel kell használni, hogy elvünk diadalra jusson, de csak tiszta és mosoktalan fegyverekkel; olyannal, a minőt megboldogult Kossuth Lajos hagyott reánk, mert én meg vagyok győződve, hogy piszkos fegyverekkel, rágalomokkal nem lehet győzni, azzal csak bemoeskoljuk azt a nevet, a melynek viselője ilyenek után meg kell hogy forduljon sírjában.

Vagy azt hiszi talán a képviselő, hogy a függetlenségi elvnel lehet alku-dozni? Nem! Ez tiszta, ezt nem lehet esztrni-esavarni, ahogy azt egyes emberek érdeke kívánja, mert ezzel csak a függetlenség sírját fogják megásni. Nagyon esodálkozom e szerint és végtelenül sajnálom, hogy a függetlenségi zászló oly kezekbe került, a melyek azt nem tudják megbecsülni, minélfogva a függetlenségi emberek sokkal jobban teszik, ha távol maradnak a választástól, mintsem hogy olyan képviselőre szavazzanak, a ki a függetlenség czéjére alatt Újpestet sárral dobálja és becsü-

— Ez ellen ugyan nincs kifogásom, ha már mindenkép akarja, de figyelmeztetem, hogy semmi esetre se nyúljon a szelap kötelehez.

Ezt készségesen megígérve menlem a Ballonhoz, egy kis fahidon minden veszély nélkül a kosárhoz értem, ekkor már a szel fenyegetőbbbe kezdett válni, de bátorság, csak valahogy túl esünk ezen is, Gordard emberei e közben futkostak eszeveszelten ide s tova, hogy a Ballontartó köteleket szorosabbra húzzák s kiáltottak rám, hogy menjek vissza.

— Dehogy megyek ha már itt vagyok egy lépésre ezelőttől, most térjek vissza, nem, soha.

Az igaz a Ballon ezadarul kezdett inogni, de itt a sok kötél majd csak egybe belekapaszkodom, akkor egy lökést éreztem s már is egy kötelel foglam, óriási ordítózás »a szelapkötelel fogja«, mindez egy pillanat műve volt s most meg egy hatalmas lökés én meg valahogy látom a szomszéd nyaraló oldalalát, Nyekk!

Nem tudtam magamról semmit, Amint szemem kinyitom égő fájdalmat érzek, egy fiatal mentő kérdi tőlem, hol sebesültem meg?

A Ballonban uram. —

Másnap olvasom, hogy nagy orkán dühöngött Budapesten s a Balon-Captiv összerongyolódott, no tessék, még azt sem tudják, hogy pénteken történt s a péntek szerencsétlen nap, a feleségem is azt mondja

Most vagy a budapesti hírlapírók vannak alapos tevédesben a szerencsétlen napot illetve vagy én? —

Nagyobb bajom nem esett, az orvosok fész-dagg-lobbot constatáltak, egymást a constatálásban tullicizálván, ami csak az en előnyöm lehet, mert a szerkesztő most fürdőre küldhet, de csak ne Duna fürdőbe küldjön, mert ott esetleg ujólag katasztrófa érhet.

lete ellen harcol, mert hiszen annak a levét mi újpestiek fogjuk meginni.

Ha a képviselő csak olyan szolgálót tud tenni a kerületnek és Újpestnek, csak olyan dícsőséget tud szerezni, akkor nem kérünk belőle, mert az, aki a kerületet vagy annak számottevő községét csak rágalmazni képes, az hamar sarokba is tudja állítani azt a zászlót, a melyet oly nagyon lobogtat, vagy legalább arra képes, hogy hamisan tudja szolgálni azt az elvet, a mi a zászlóra van írva.

Én pedig nem képelek olyan hazafit, a kit az olyan elv el tudjon ragadni és jó szemmel tudja nézni azt, hogy a képviselő azt a községet átokkal sújtja, annak becsületét erőszakkal tiporja, a mely őt abba a díszes állásba emelte.

Egyébiránt *Hentaller Lajos* képviselő jól festette le a napokban az egész frakciót, ebből tanulságot meríthet mindenki, ezért nekem ezt a dolgot nem is kell tovább fejtegetnem, nekem még csak egy jut — a sajnálkozás.

Egy függetlenségi Kossuth-párti.

Az újpesti evangélikus egyháznak keresztfelavatási ünnepélye.

Szep es örökké emlékezelés ünnepet áll az újpesti ev. egyház, ho I-en. Köztudomásu dolog ugyanis, hogy az egyház özv. Valler Samuelne hagyományából toronyát kiépítette. Az építkezés már annyira haladt, hogy a toronyra felhuzhatták a keresztet, a mely lelekelmelő ünnepély augusztus I-en delutan le is fölyt. A keresztet az anyozok hozták vállakon harangzugas között es elhelyeztek a templomban az oltár előtt. A keresztet tartották a régibb egyháztanácsosok közül: Mauritz Gábor es. es kir. kapitány s Wurmb Gyula, mint a feléledt egyház alapító es buzgó tagjai 1886 óta; az újabbak közül: Kőszeghy Árpád II. felügyelő es az egyház gondnoka 1882 óta Lederer Győző.

Egy egyházi enekvers eleneklése után fel-lepett az oltárra Geduly Lajos lelkész es miután hosszabb beszedeben feltárta a multnak gyszat es a jelennek örömet, a keresztet a következő szavakkal avatta fel:

Es te kedves anykeresztünk, menj immár pályádon tova fel a kéklő magasságba. A golyó, melyen állasz a földgömböt jelkepezi. Hirdesd hát az egész földön Jezus Krisztusnak szent művet. Hirdesd ama jötekonny szellemnek letezeset, mely hat, alkot, gyarapit, lete-sít, áldoz, segít, a mely itt működik közöttünk: hirdesd özv. Valler Samuelne szül. Suhajda Erzsébet halhatatlan jötekonny szellemet. Te pedig szep arany csillag, esillogtasd az evangelyhum tiszta ragyogását, lündökleset, a mely Krisztusi tiszta evangelyumon épült fel a mi egyházunk is. Gömb, kereszt es csillag! Fel-avatlak immár egyházi szent cselunkra, az Atyának, a Fiúnak es a Szentlelek Istennek nevében! Szolgálj Istennek dícsőségre: ints minden halandót az Isten szeretetének es jö-voltának keresésére. Örkdjék felletted az ur-nak szemé, minden veszély ellen, hogy sertet-lenül szolgálj az idők vegeig! Amen!

E felavató szavak után Kőszeghy Árpád II. felügyelő felolvasotta azon okiratot, mely a gömbbe beforsztatott, mely az egyháznak rövid történetét s jelen állapotát tartalmazza az egyháztanácsosok neveivel es állásával es a melyet Geduly Lajos lelkész szerkesztett es tett be a gömbbe. Majd egyénekverselhangzása után Kőszeghy Árpád II. felügyelő az egyház es egyháztanács nevében rövid velős beszede-del megkoszorozta a keresztet.

S a felavatott es megkoszorozott kereszt immár haladt fel a kéklő magasságba s azon pillanatban, midőn erősen beillesztetett a toronycsucsba, az összes harangok megszólal-tak. Megható volt a látvány, midőn mindenki utcán es udvaron, házban es ablakban, ka-laplevéve örvendett azon nagyszerű esemény-nek, hogy az újpesti ev. egyház toronyára, melyről annak idején levették a keresztet, ujból feltehették azt 22 évre rá.

Ezután fenn a torony csucsán az ácsmun-kák derek vezetője es munkása Fekete Istvan

13 pohar bort üritett ki, felköszöntven egyen-ként királyt, hazát, egyházat, községet elől-jároságot, egyháztanácsot, vállalkozókat es munkásokat s az utolsó poharat özv. Walter Samuelne szellemének szentelte: a 13 poharat es végül a palaczkot ledobálta, ugyszólván égről a földre s boldog volt, ki egyet elkap-hatott es eltehetett emlékebe.

Ezután az egyháztanács a vállalkozókkal es főmunkásokkal kedélyes vacsorához ült, a mely jökedvben es töstökben nem szűkölkö-dött. Az első felköszöntőt az asztalfőn ülő Geduly Lajos lelkész mondotta: megemlekez-ven mindenekelőtt özv. Walter Samuelne jö-tekonny szelleméről, felköszöntte az egész egy-háztanácsot, vállalkozókat, munkásokat es minden jelenlevőt a vacsorán. Utána Kő-szeghy Árpád II. felügyelő poharat emelt az egyháztanácsra es a lelkészre: Benkovits Imre igen sikerült beszedeben a lelkészre: Bolla János a lelkész nejeire: Martonffy Imre a lel-készre: Geduly Lajos a sajtóra: Bolla János a munkásokra: Tóth János vállalkozó az egy-háztanácsra es lelkészre: Fekete Istvan fő-ácsmunkás es Szajkó Kálmán főbádogos mun-kás a lelkészre es egyháztanácsra: Geduly Lajos a munkásokra, kik jó munkát végeztek: majd ismét az egyháztanács régi tagjaira es azokra, kik a keresztet a templomban tartot-ták stb. A kedélyes lakoma az efféle orakban ért véget. Es véget ért a szep ünnepély is, de nem az emlékezés.

A jegyzők kongresszusa.

Házánk közigazgatásának legfontosabb tényezői gyűltek össze mult hétfőn Budape-sten a kiállítási ünnepélyek esarnokában, hogy saját ügyük érdekeben tanácskozzanak. A mi-lyen tekintélyes a testület, epp oly impozans volt megjelenésük a kongresszuson.

Számosan díszmagyaritan jelentek meg es ez nagyban emelte fényet a jegyzők kon-gresszusának, mely arról tanuskodik, hogy a jegyzők nemcsak a közigazgatás nehez mun-kájának a terhet viselik, hanem külső jelek-ben is nyilvánítják a honfium erzelmet, melyet nehez munkájuk közegett is igyekeznek ál-plantálni környezetükre es így nemcsak farad-ságos munkájukkal, hanem nemzetes törek-veikkel is nagy szolgálatot tesznek a ha-zának.

E téren nagy érdemeket szereztek már a jegyzők, de nagy feladat vár reájuk a jövőben is. Mi nem ketelkedünk abban, hogy a jegy-zői kar, ugy mint eddig, ezentul is vödbastyaja lesz a magyar nemzetnek, a melyből majdan az az erős vár fog épülni, amelynek nemzeti állam a neve.

Azonban a törekvés, a jóakarát es buzga-lom nem mindig elég a nehez munka kivíte-lere, mert ahhoz okvetlenül szükséges az is, hogy viszont a jegyzőknek adassék meg mind az, a mi őket meitan megilleti, kell, hogy fel-lőről allasuk biztosítása es elismeres, alulról pedig a tisztelet es megbecsülés legyen részük.

A jegyzők azok, a kik a közigazgatás leg-terbesebb munkáját végzik, a közigazgatás minden ága az ő vállakra nehezedik es sajnos az ő allasuk a legbizonytalanabb. Egy kis községeti párt vagy személyes érdek képes állasuk megingatni es az a sajátságos, epen-ök találnak legritkábban támogatást, mert reájuk csak kötelesegeket rónak, míg vedel-met nem biztosít számukra senki.

Ez nehezíti meg a jegyzők amugy is sok-oldalu munkáját es addig: a mig a jegyzők-nek faradságos munkájuk elleneben nem biz-tositának kellő vedelmet es munkájuk es áll-asuk megbíralása a nép meitanytalan ité-letere lesz bizva, addig a jegyzők helyzete mindig bizonytalan es nehez lesz.

Hanem az ezredeves haza megérlelődött, már nem várhatunk tovább, a közigazgatás nehez feladata megköveteli, hogy az ösdi vi-szonyokkal szakítsunk es a haza érdekében a jegyzői kar állását biztosítsuk, a nép beavat-kozásától elkülönítsük, ezt kívánja a jegyzők, de legjobban a közigazgatás javításának ér-deke is, mert ott, a hol a közigazgatást a nép beavatkozásához kötik, helyes es egészséges közigazgatást nem kívánhatunk.

* * *

Különben a kongresszus lefolyásáról leve-lezőnk a következőket jelenti.

A kongresszus f. évi július 3-án d. e. 10. orakor kezdődött. Részt vettek: Perczel Dezső belügyminiszter, a kongresszus védője, a kit

egy küldöttség hozott a kongresszusra, Kaffka László osztálytanácsos, Kampis János dr. és Ballai Lajos dr. miniszteri titkárok. Az ezred-éves kiállítás részéről: Kovács Gyula, dr. Müller Béla és Gelleri Mór, továbbá Besenyei Ferencz. Telegdy József orsz. képviselő, Lipcsey Ádám, a »Közsegi Közlöny« szerkesztője stb.

A miniszter, kit megjelenésekor nagy eljenzessel fogadták, elfoglalta az elnöki székot, mire Kuncze Imre a kongresszus elnöke üdvözlő beszédet intézett a miniszterhez, szép szavakkal köszöntötte meg, miszerint a miniszter a védnöki biztságot elfogadta, kerve, őt hogy a kongresszust nyissa meg.

Azután Perczel Dezső belügyminiszter lelkes szavakkal a kongresszust megnyitotta. Hangsúlyozván, hogy a védnöki által elfogadásával kifejezést akart adni érdeklődésének a kongresszuson megvitatandó közigazgatási természetű kérdések iránt, és mert a jegyzői kar iránt való rokonszenvének és jóakaratainak akarta tanujelét adni, végre pedig, mert a saját részéről is hozza kívánt járulni a jegyzői kar ünnepeinek fenyéhez.

Azután a miniszter a közigazgatási reformról beszélt és ezzel beszédet a király és haza elítélésével befejezte, mit hosszan tartó eljenzes és taps követte.

A miniszter után Szegedy Albert alelnök mondott hosszabb és a jegyzők érdekeit érintő szép beszédet, melyet nagy tetszéssel fogadtak. Uszkay Balint főjegyző a közigazgatási reformot sürgette, hangsúlyozván azt is, hogy a közsegi közterhek viseléséhez az állam is hozzájáruljon, végre pedig a kinevezési rendszert fejtegette. Kuncze Imre közönelmondó a miniszternek a megjelenésért és kéri, hogy támogassa a jegyzőket.

Perczel Dezső belügyminiszter ezután néhány szóval bezárta a kongresszust.

Az ülés után két órakor bankett volt a kiállítás ünnepélyek csarnokában, a melyen több mint 700-an vettek részt. Számos tisztot mondottak, Kuncze Imre poharat a király egészségére ürítette, Szegedy Albert a kormányt és Perczel Dezső minisztert elvette stb.

Bankett után a kongresszus tagjai lefolytatták magukat és a kiállítást tekintették meg, este pedig nagy számmal megnézték Ós-Budavárat, a hol éppen szép ünnepély folyt le.

KÖZSEGI ÜGYEK.

— **Képviselőtestületi közgyűlés** lesz a jövő hét valamely napján, melynek tárgyai közül felemlítendő az árva ház építése, a főkapitány rendelete a lakók nyilvántartásáról, esküdtek szaporítása stb., a gyűlés lefolyásáról legközelebbi számunkban részletesen referálunk.

— **Egészségügyi bizottsági gyűlés** volt az elmúlt csütörtökön az Amodeo-fele teremben a tagok élénk részvételével, melyen több fontos tárgy került szónyagra. A gyűlést dr. Hedervari bizottsági alelnök vezette, mint hogy az elnök Illek Vincze tavol van a közsegtől. Az első tárgy volt a szemétkihordási kérdés megoldása, ugyanis a rendőrfőkapitányság átírt a törvényhatósághoz, hogy a szemétkihordása nemely helyen csak hetek múlva történik, s így ezen közegészségi szempontból sürgősen segíteni kell a szemétki ordo kocsi és személyzet szaporítása által. A közegészségi bizottság ugyanezen nézetet tette magáé, s habár tudja, hogy a többiek között ezen kérdés rendezésére a képviselőtestület egy külön bizottságot küldött ki, meg is javasolja az előjárásnak és illetve a képviselőtestületnek, hogy a szemétkihordó kocsikat s a személyzetet szaporítsa meg, mert a jelenlegi állapot a közegészség követelményeinek semmiképen sem felel meg. Tárgyaltatt ezután a csatornák víznyelőiből kitóduló ártalmas gőzök megakadályozására vonatkozó kérdés. Többek hozzászólása után elhatározta a bizottság, hogy sürgős előterjesztés teendő a közsegt előjárásához a víznyelő aknáknak siphonnal való ellátása és az aknanyílások körülvétele iránt. A siphonok megátolják a kigőzölögést a kikövezés pedig az aknák bedugulását. Végre a negyedik gyógyszer-tár felállítására vonatkozólag nyilatkozott a bizottság. Abból az alkalomból ugyanis, hogy Ujpest közsegtben egy negyedik gyógyszer-tár felállítására iránt egy negyedik folyamodvány adatott be a közsegt képviselőtestületéhez, vélemény kértetl

annak szükségessége tekintetében a bizottságtól. A bizottság egy negyedik gyógyszer-tárnak, a vaczi-ut megyeri részen való felállítását közegészségi szempontból sürgős szükségnek tartja, s ilyen értelemben hozta is meg határozatát. Ezek után a gyűlés véget ért.

Ujpesti állami anyakönyvvezetői adatok.

Születések száma az elmúlt héten 32. Halálozások száma az elmúlt héten 18.

Házasságkötések.

Ma vasárnap augusztus 9-én.

Spinner Lajos és Eichel Anna, Szilbinger Samuel és Krausz Rozália, Nemeth János és Krista Julia, Ocskai János és Makacs Mária, Patta Ede és Kantor Verona, Halász Ferencz és Gurlier Mária, továbbá Kneisz János és Bokor Cecília.

Csütörtökön augusztus 23-án.

Fojtik János és Mankó Mária, Kernbaum György és Ér Lujza, továbbá Róth Mózes és Pirka Eszter.

* * *

E héten történt a születési esetek 1000-ik bejegyzése s a sors ugy hozta magával, hogy az 1000-iknek éppen Oroz János Ujpesti anyakönyvi hivatalszolgá ujszülött gyermeke lett bejegyezve.

HIREK.

— **Hymen.** Tibai Tibay Sándor helybeli állami tanító a napokban eljegyezte Schmidt Richárd vasúti főellenőr és közsegi képviselő kedves és szeretetreméltó gyámleányát Kulischek Jozsát.

— **Tomor János** brassói pénzügyi igazgatóság irodalmisít csütörtökön jegyezte el Mihályházi Toth Antonia kisasszonyt, Erschinger Jánosné Ujpesti polg. leányiskolai tanítónő névvel. Az esküvő e hó 16-án d. e. 11 órakor lesz a rom kath. templomban.

— **A budapest-ujpest-rakospalotai villamos vasut** második vágányának és ezzel kapcsolatosan az arena-uti szárnyvonalnak műtaeredőri bejárása f. e. augusztus 4-én tartatott meg Sletina József miniszteri oszt.-tanácsos vezetésével. A bizottság mindent rendben talált, s így az említett vonalak a forgalomnak átadattak. A bejárason Beniczky alispán is jelen volt. Felmlítendőnek tartjuk, hogy a jó közlekedés kérdése ennel a vasútnál ezen második vágány lefektetésével megoldva szerintünk még nincs. Nincs pedig azért, mert a második vágány csak az István-utcaig terjedő részen van meg, s így a megyeri mint a rakospalotai vonatok, onnan csak egy vágányuk, a mi a közlekedés gyorsaságának rovására esik, annál is inkább, mert most a kocsik a kiterőknél nem haladhatnak pontosan, lévén az egész vonal egy részen gyorsabb a közlekedés. Tehát vagy a kiterőket helyeznek át megfelelőbb helyre, vagy ami még helyesebb volna, fektessék le a második vágányt ezen vonalreszen is. Miután az eddigi vágány mellett az út keskeny volta miatt ugy le nem fektethető, vezessék azt más utcákon végig, mint az például Budapesten a Podmaniczky-utcai vonalnal is meg van.

— **A »Budapestvidéki villamos vasut«** Ujpest-rakospalotai vonalán már leraktak mind a két sínpart s már a villamos vezetékhez szolgáló oszlopokat is kezdik felállítani. Ezen oszlopok elhelyezésére vonatkozólag van néhány megjegyzésünk. És pedig az, hogy mind a két vezeték egy a sínparok köze felállított oszlopra lesz erősítve, s oly kis térköz van az oszlopok és sínparok között, hogy a fel- és leszállást feltétlenül gátolni fogják, sőt tettebb, vagy ködös időben pedig az utazó közönség testi epsege és a közbiztonságot is veszélyeztetik. Erre a közelmúltban is láttunk példát, mikor egy ilyen pályához közel elhelyezett oszlop egy szegény kalauz halálát okozta. Nem akarjuk ugyan hiinni, hogy oly gazdag társulat, mint a »Budapestvidéki« ezt takarekossági szempontból tette volna az utazó közönség testi epsege rovására, de kötelelességszerűen felhívjuk az engedély megadására illetékes hatóságot, hogy annak idején a vonal műtanrendőri bejárása alkalmával ezen életveszélyes oszlopok elavoltítását okvetlenül rendelje el. Végül megjegyezzük, hogy a jelenlegi lovonatu közlekedés legalább is miserabilis.

— **Strike.** Ujpest munkásköreit nagy érdeklődésben tartja, hogy mikép fog véget érni a jutegyi munkáslányok strikéja. Az elmúlt héten ugyanis az említett gyár munkásai beszüntették a munkát, mert követeléseiket a gyár igazgatósága teljesíteni nem akarta. Követelik ők pedig a munkaidőnek 10 órára való leszállítását és 30% béremelést. Az elsőt hajlandó volt az igazgatóság teljesíteni, de a béremelésre vonatkozot nem, mert ez egyértelmű volna a gyár tönkrementésével. Mi nem hisszük, hogy a munkáslányok céljait értenek nem pedig azért, mert ez a gyár csak fiókja az ausztriaiának, ahol pedig a munka akadálytalanul folyik s így a gyár vezetősége a feldolgozott áruk szállítása iránti kötelezettségeinek eleget tehet annál is inkább, mert most is túlproductioja van. A strike csak akkor volna célravezető, ha ott is beszüntetnék a munkát. Ertesüléseink szerint ez ugy is tervezetelt, de hogy ott mert nem tették meg annak okát nem tudjuk. Ezyébként a munkáslányok példászerűen viselik magukat s nappali idejüket az Amodeo-fele helyiségben töltik, atol egész nap hangzik a munkás Marsellaise. Csütörtökön pedig az Ujpesti Kovács-fele vendéglőben a munkások érdekeinek megvása ezeljából meggyűlést is tartottak, melyen a strikelők közül sokan vettek részt. Azon hírek, hogy a strike a paraffinógyárban is készülóban van, legalább is korai; nem lehetetlen azonban, hogy a példán felbuzdulva ott is kiüt. Ezen gyár munkásai meg kedvezőtlenebb viszonyok közt vannak mint a jutegyiaké s így szándékuk legalább is olyan jogosult mint az utóbb említettek.

Budapest-Ujpest-Rakospalotai villamos közuti-vasut részvenytársaság második vágányának és Arena-uti szárnyvonalának műtanrendőri bejárása f. hó 4-én tényleg megtartatott és pedig azon eredményvel, hogy a második vágány azonnal forgalomba vehető, míg az Arena-uti szárnyvonalnak megnyitását dr. Stefina József min. osztálytanácsos ur, mint a bizottság vezetője csak f. hó 7-re engedélyezte. Ezen szárnyvonalon a forgalom ezen a napon tényleg meg is indult és pedig a kocsik az Ujpesti István-utól mennek az Arena-uti aluljáróig, azaz a kiállítás közlebe. Az Arena-utra közlekedő vonatok elől zöld lámpával, a Rakospalota fele közlekedő kocsik elől egy sárga üveggel vannak megkülönböztetve, míg az Ujpesti vonalok (Megyeri kápolna, illetve Dunaparti állomás) az eddigi jelzettel közlekednek. A második vágányt fogalomba vetele óta a B. U. R. vasut vonatai 15 perc alatt mennek az Ujpesti főutól egész a vaczi-utig (Lehel-utca torkolataig.)

— **Az Ujpesti egyetemi hallgatók** f. hó 8-án szombaton jótékony célú műkedvelői előadást és táncvizsgalmat rendeztek a »Colosseum« összes termében. Ez atenciómmat szívre került: Ruttkay György 4 felvonásos enekes színműve »Holtomiglan.« A több szerepeket Hlavatsek Katicza és Honka, Klein Fanny és Boor Iren kisasszonyok; Schönberger Marton, Henfeld Hugó, Elsner Konrad, Darvas Bela, Herzfeld Dezső és Lichtmann Victor játszották. Részletes tudósítást jövő számunkban közlünk.

— **Szerecsétlenség.** A káposztásmegyeri vízmű telepen egy épülőfélben levő felszer alványaról leszakadt a fából készült feljáró és hat munkás u. m. Papp Istvan, Marton Sándor és Jozsef, Simon Illes, Krausz Andras és Valkár Jozsef lezuhantak és kisebb-nagyobb sérülést szenvedtek. A gyorsan megjelent mentők lakásaikra szállították őket.

— **Gulyas Laszlo** kőműveslegény és állításköteles, ki már a fősorozásról igazolatlanul elmaradt, mult hó 30-ára utóallításra volt beidézve, azonban a katonaelet iránti veleszületett ellenszenvétől indíttatva lakásáról (Mária-utca 16. sz.) megugrott s azóta nyoma veszett.

— **Betörés.** Sinkó György rakospalotai cipész-mester lakására (lakik fút 13. sz.) pentekre virradóra betörték. Sinkó azonban két fiával a betörőt tetten érve elcsipte és átadta egy rendőrnök, ki azonban veleszületett bátorsága és ügyességénél fogva a jómadarat elszalasztotta. Hol maradt a m. k. esz. erély és tapentat?

— **Az Ujpesti jótékonyaság szertartásaság** f. évi augusztus hó 15-én a Medveczky Jozsef-fele korthelyiségben fennállásának 10 éves

évfordulója alkalmából millenniumi ünnepeket rendez. A díszbeszédet Erschinger János tartja. Kezdeté d. u. 5 órákor. Belepti díj 30 krajczár.

— Az „Ujpesti Zeneművelő-Egyesület” jávára a múlt évben erettségizett újpesti fiataltság e hó 1-én sikerült mulatságot rendezett a »Magyar király« szállóban, mely dacára a rossz időnek varaközön felül ütött ki. A tanczot egy jól összeállított hangversenyműsor előzte meg, a mely dícséretére vált a rendezőségnek. Megemlékezőnek tartjuk Janovszky Etelka, Sebestyén Ilonka és Hartmann Paula kisasszonyok előadásait, kik teljesen megnyerték a közönség megelegedését; a férfiak közül kitévő volt Kocsány Gyula, ki Hubai esárdajelenetét adta elő hegedűn a legnagyobb praecisítással. Az est fenyőpontja Elbert Imre zongoraművészek, a »Tamora« szerzőjének előadása volt, ki Moszkovszky »Tarantella«-ját és egy Liszt-féle concertdarabot adott elő brilláns technikával. — A hangversenyt tancz követte.

— Sport. A budapesti nyári löversenyek a mai nappal veszik kezdetüket és 10 napon át tartanak és pedig augusztus 9., 11., 13., 15., 16., 18., 20., 23., 25., és 27-én. Ilyen hosszú meeting a budapesti versenypályán meg nem is volt. A főbb futamok a következők:

Kétéves Omnium	950	meter	6000	kor.
Nyári Handicap	1600	>	10000	>
Allamdíj	2400	>	5000	>
Szt. István díj	1800	>	80000	>
Budai díj	1600	>	6000	>
Budapesti díj	2800	>	10000	>
Kétévesek nagy				
handicapja	1300	>	6000	>
Elnöki díj	2600	>	8800	>
Igazgat. díj	1300	>	11400	>
Nyári kísérleti				
verseny	1000	>	10000	>
Allvány díj	2400	>	6000	>

Sportelvezetetre tehát van elég kilátás. Legfontosabb a meetingen kétéveseknél a szt. István díj, melynek 1800 méteres távján legjobb teliverseinek találkozniuk: kar hogy Tokio nem indul, mert ebben az esetben a verseny sorsa el volna döntve; minthogy azonban a startrol távol marad, mi Dandárnak az idej Királydíj nyerőjének jó-oljuk a győzelmet, mert ezen távolság neki nagyon megfelelő. A fogadási listán Tokio istallotarsa Ignác a favorit 2-szeres pénzzel, míg Dandart 10-szeres pénzen lehet fogadni.

A versenyeik eredményéről beszámolunk. — A jötekonsag asztaltársaság f. evi augusztus hó 2-án tartotta meg tagjainak nagy részvetele mellett az idej közgyűlést. Erde-

kes tárgysorozatából kiemeljük az evi jelentést, melyből a következőket soroljuk fel: Az asztaltársaság az elmúlt telen 24 gyermeket ruházott fel. Beíratási és tagdíjakból befolyt 119 frt 36 kr., adományok czimén 31 frt 54 kr., tehát összesen 241 frt 10 kr. Kiadása volt 240 frt 34 kr., s ennélfogva maradt a pénztárban 76 kr. A közgyűlés ezen örvendetes jelentést tudomásul vette és azután megválasztotta az új tisztikart. Megválasztottak: tiszteletbeli elnöknek Kárpáthy József, elnöknek Steiner Mátyás, elnök helyettesnek Dória Károly, pénztárnok és titkárnak Grünfeld Zsigmond, ellenőrnek Böck Béla és Rottenburg Otto. Ezen kívül a közgyűlés meg 9 tagu választmányt választott. Nevezett asztaltársaság már 10 év óta terjeszti a jötekonsag nemes missióját, minnélfogva a legnagyobb elismerést és támogatást érdemli.

— A Budapest-Ujpest-Rakospalotai villamos közúti vasut részv. tars. f. evi július havi forgalmi kimutatása. Nevezett vasut múlt hóban a Lehel-utca megyeri vonalon 71024, a rakospalotai vonalon 138221, összesen 209245 személyt szállított. Bevétele volt: a Lehel-utca megyeri vonalon 5246 frt, 62 kr., a rakospalotai vonalon 9717 frt, 29 1/2 kr., összesen 14963 frt, 91 1/2 kr. Folyó év elejétől július végéig szállított: a Lehel-utca megyeri vonalon 805.853, a rakospalotai vonalon: 467057, összesen 1272910 személyt. Összes bevétele volt: a Lehel-utca megyeri vonalon 39141 frt, 92 kr., a rakospalotai vonalon: 59294 frt, 68 kr., összesen 91176 frt, 60 kr.

Köszönet-nyilvánítás.

A fájdalom legmélyebb érzele dacára sem mulaszthatom el köszönetemet kifejezni megboldogult ferjem Herz Adolf halála alkalmával ama sok igaz szívből jövő részvetnyilvánításokért, melyekkel engem megtisztellek, de különös hálás köszönet illeti az újpesti izr. szent együletet, a melynek irantam tanúsított viselkedése fájó szívemre valóban enyhítő balszámként hatott, a mennyiben szives volt a temetést igazi fényvel és valódi ember-szeretettel rendezni. Kiváló köszönetet mondok továbbá dr. Venetianer Lajos újpesti főrabbi urnak, a ki megható és szent ihlettel elmondott gyászbeszédével könnyekre fakasztotta a hallgató közönséget, míg engem hőles szavaival mely bánatomban megvizsgáltalni igyekezett és vegre köszönet mindazoknak, kik a temetésen való megjelenésük által fajtalmamat enyhíteni igyekeztek.

Ujpest, 1896 augusztus hó 8.

Ö. v. Herz Adolfné.

IRODALOM.

— Az 1848-iki, 1867-iki és 1896-iki parlamentararis magyar kormányok arczkepcsarnoka-t adta ki az ezredey emlékeül az »Országgyűlési Ertesítő« kö- és könyvnyomda részvény-társaság Budapesten (varmegye-utca 11/13). 3 csinos és művészeti kivitelű képben. A képek 22/16 cmtrnyi nagyságu »Jezus« papiron vannak nyomva és aruk egyenkint 2 frt. Mindhárom egyszerre megrendelve 5 frt 50 kr. Ezen kívül kiadta meg nevezett intézet csinos képen a m. kir. honvedseg táborkarát 6 Felsegevel, szinten igen diszes kivitelben minőség és nagyság szerint 15, 6 és 2 frt arban. A képeket nagy becsűknel fogva melegen ajánljuk olvasóinknak.

Szerkesztői üzenetek.

Bunkó. Lehetőleg Feketehegyre, Tatrafüred igen sokba kerül.

M. O. Nem foglalkozunk vele. Küldje be a »Magyar Bazar«-ba. Ha előfizető elfogadják.

B. Gyula. Minden sport-lap foglalkozik vele.

V. S. Sajnos jelenség, hogy egy tanító nincs tisztában a szó és mondatkötéssel.

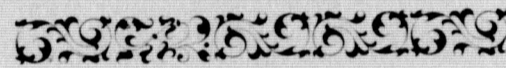
Pem. Később esett soraira, hogy miként szabaduljon minél gyakrabban anyósa jelenlététől; ajánljuk, mikép ütesse őt fel naponta az Ujpest-palotai lovasutru setakocikázzni. Biztosítom, ha reggel felüléti, csak este látja vizszont.

Follát Jakab

fűszer-, bor- és papirkereskedése

augusztus hó 15-én nyitlik meg Ujpest,

2-3 főút 21. szám.

Egy teljes üzleti berendezés

minden szakmához alkalmas,

olcsó áron eladó

Bővebbet Schön Bernát papir-üzletében.

3-3

➔ A közelgő iskolaidény alkalmából ➔

van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy:

iskolakönyvek- és iskolatáskák,

valamint mindennemű

író-, rajz- és festőszerek

kifogástalan minőségben és feltűnő olcsó árakban csakis nálam kaphatók

Schön Bernát,

könyvkereskedő-, papir- és nyomtatványszállító főút 15., főközlet Károly- és templom-utca sarkán.